

ƏSRİN ON İLİ

...Mənalı, səmərəli, zəhmətli və yaradıcı...

...Bəzi nazirliklərin yenidən təşkil edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 30 yanvar 2006-cı il tarixli fərmanından:

Azərbaycan Respublikasının dövlət idarəetmə sistemində aparılan islahatların davamı olaraq mədəniyyət, gənclər işi, idman və turizm sahələrinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsinə və onun müasir tələblərə uyğun qurulmasına, bu sahələrdə idarəetmənin səmərəliliyinin daha da artırılmasının zərurətini nəzərə alaraq və onların struktur optimallığını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq qərar alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi ləğv edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinin əsasında Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi yaradılsın...

Bu fərmanın imzalanmasından artıq 10 il keçir. Başar tarixi kontekstində həmin zaman kəsiyi dəryada bir qətrəyə bənzəyir. Amma bu gün müstəqilliyinin 25 illiyini qeyd edib adını dünyaya tanıdan bir ölkə üçün və, nəhayət, bir insan ömründən ötrü 10 il kifayət qədər ciddi zamandır! Dövlət başçısının verdiyi bütün qərarlar kimi, bu fərmanın da Azərbaycan cəmiyyətinin, millətimizin, xalqımızın iqtisadi və mədəni inkişafında müstəsna əhəmiyyəti oldu!

...Mədəniyyət Nazirliyi bu sahəyə rəhbərlik funksiyasını 1953-2005-ci illərdən həyata keçirsə də, artıq zaman ciddi islahatlar zərurətini diqtə edirdi. Bu baxımdan, yeni nazirliyin yaradılması haqqında məlum fərman tam zamanında verilmiş qərar oldu. Ötən dövr isə ölkə rəhbərinin qərarının nə qədər müdrik olduğunu bir daha sübuta yetirdi.

Bununla yanaşı, biz Azərbaycanın birinci xanımı, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti, onun mədəniyyətimizin dünyada tanınması və təbliğinə istiqamətlənən dəstəyini minnətdarlıqla qeyd edirik. Məhz Mehriban xanımın xüsusi təşəbbüs və dəstəyi, dövlətimizin nüfuzlu beynəlxalq qurumlarla, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, YUNESKO, BMT-nin Sivilizasiya Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası, Avropa İttifaqı, İSESKO, MDB, TÜRKSOY, GUAM, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə, həmçinin Avropa, Asiya, Amerika və Afrika qitələrinin 70-dən artıq ölkəsi, xüsusilə də Fransa, Almaniya, Türkiyə, ABŞ, Rusiya, İtaliya, Avstriya, İsveçrə, Çin, Səudiyyə Ərəbistanı, Misir, Koreya və digər

ölkələrlə qurulan mədəni əlaqələr, birgə keçirilən tədbirlər sayəsində mədəniyyətimizin dünyada tanınması sahəsində yeni imkanlar açıldı. Azərbaycanın neçə-neçə elm və mədəniyyət xadimlərinin yubileyləri YUNESKO tərəfindən qeyd edildi. İçərişəhər, Qobustan, xalçaçılıq, aşığı-ozan, tar ifaçılığı və Lahic miskərlik sənətləri, Novruz bayramı ölkəmizin maddi və qeyri-maddi sərvətləri olaraq, mötəbər qurumun siyahısına salındı.

Bu illər ərzində respublikada fəaliyyət göstərən teatrlar 28 ölkədə – ABŞ, Hindistan, Gürcüstan, Ukrayna, Belarus, Serbiya, İsveç, Moldova, Türkiyə, Rusiya, Özbəkistan, İran, Finlandiya, İsveçrə, Estoniya, Misir, Şri-Lanka, Bolqarıstan, Mərakeş, Polşa, Almaniya, Fransa, İtaliya, Avstriya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Tacikistan, Makedoniyada qastrol səfərlərində oldu. 2010, 2012 və 2014-cü illərin noyabr ayında Bakıda Beynəlxalq Teatr Konfransı keçirildi. MDB, Avropa, Afrika, Avstraliya və Amerikadan tanınmış teatr mütəxəssisləri, rejissor və dramaturqlar, kulturoloqlar bu konfransların iştirakçısı oldu.

Oxşar nailiyyətlərə kino sahəsində də imza atıldı. Bu dövr ərzində 39 tammətrajlı, 48

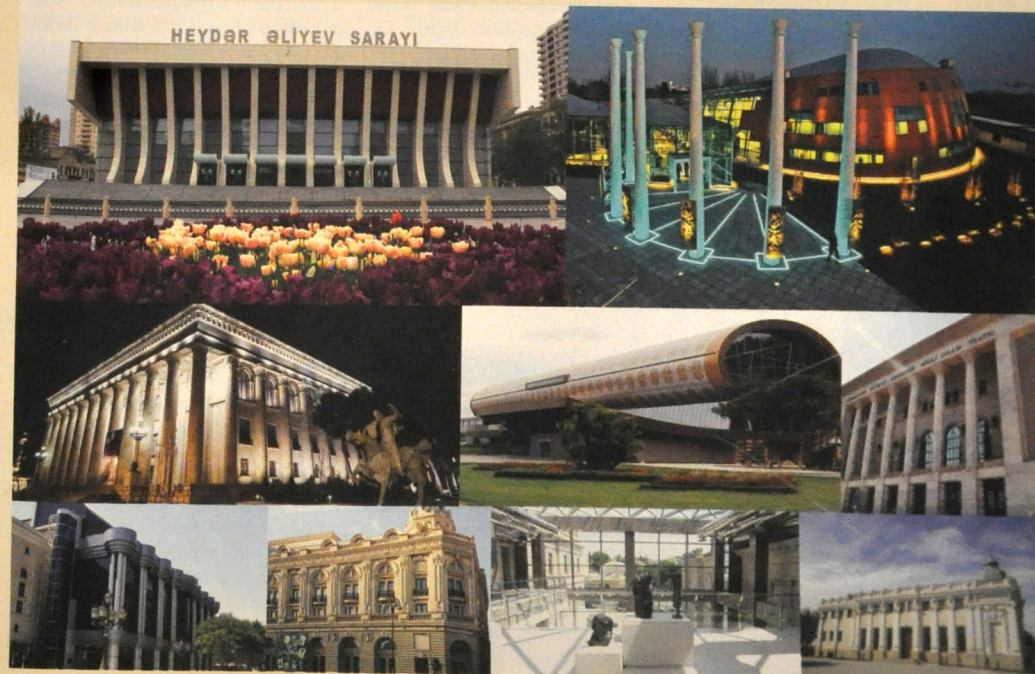
qisamətrajlı bədii film çəkildi. Hesabat dövrü ərzində filmlərimiz beş qitəni əhatə edən 40-dən artıq ölkədə 100-dən çox festivalda iştirak etdi.

Londonda Azərbaycan Kinosu Günləri, 21-ci "Kinoşok" Kinofestivalı çərçivəsində

filmlərimizdən ibarət "Fokus - Azərbaycan", Braziliya və Koreyada Azərbaycan Kino Həftəsi reallaşdırıldı, Avstriyada "Let's See" Kinofestivalında və Almaniya "Qotbus Festivalı"nda filmlərimizdən ibarət xüsusi proqramlar nümayiş etdirildi, Dünyanın Kino

Məkkəsi sayılan Kann Festivalında ayrıca pavilyon quruldu.

Bakıda Avropa Kinosu Həftəsi, Rusiya Kinosu festivalları və həftələri, Türkiyə, Özbəkistan, Tacikistan, Qazaxıstan, İran, Mərakeş, Koreya, Misir, İordaniya, Belarus və b. ölkələrin

kino günlərinin keçirilməsi artıq ənənəyə çevrilib.

Paytaxtımız Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumunun presedentsiz məkanıdır. Dünya ölkəmizi "Bakı prosesi" kimi qlobal bir mədəni-siyasi hərəkətə təşəbbüskarı, başariyyətin təhlükəsiz gələcəyi və birgə yaşamaq ənənələrinin, dialoq və çeşidliliyə dəstəyən bariz nümunəsi kimi tanıyır.

Beynəlxalq Muğam Festivalının, Bakı Kitab Sərgi Yarmarkası və AİTF turizm sərgilərinin Azərbaycan həqiqətlərinin təşviq və təbliğində müstəsna əhəmiyyəti olmuşdur. Bu dövr ərzində həmçinin Heydər Əliyev Mərkəzi, Muğam Mərkəzi, "Yanar Dağ" dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət, "Xinalıq" dövlət tarix-məmarlıq və etnoqrafiya, "Keşikçidağ" dövlət tarix-mədəniyyət, "Atəşgah Məbədi" dövlət tarixi məmarlıq qoruqları, "Sahdağ" və "Göyqöy" Milli Parkları, Müasir İncəsənət Muzeyi yaradılmış, Dövlət Film Fondu və Xalça Muzeyi tikilmiş, Heydər Əliyev Sarayı, Milli Dram, Rus Dram, Gənc Tamaşaçılar, Musiqili və Kukla Teatrları, Nizami Kino Mərkəzi, Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyi və s. mədəniyyət ocaqları yenidən qurulmuş, ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir.

Quruculuq işləri aparılarkən, əlbəttə, təkcə paytaxtda deyil, bölgələrimizdə də mühüm

tədbirlər görülmüş, maraqlı layihələr reallaşdırılmışdır. Qusar rayonunda qış və yay dağ idman turist kompleksinin, Bərdə, Yevlax, Beyləqan, Yardımlı, Xızı, Saatlı, Xaçmaz, Cəliləbad və İsmayılıda tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin inşası, Hacıqabulda "Pir Hüseyn" xanəqahı, Qəbələdə mədəniyyət sarayı, Balakəndə minarəli məscid, Qaxda "Sumuq qala" abidəsi, Şamaxıda mədəniyyət evi və digər rayonların mədəni-maarif müəssisələrində əsaslı bərpa işlərinin yüksək səviyyədə icrası bu qəbildəndir. Həmin layihələrin əksəriyyəti Dövlət Proqramlarına uyğun olaraq gerçəkləşdirilmişdir.

"Xalq yaradıcılığı paytaxtları" proqramına əsasən, ilin Əfsanələr, Folklor, Sənətkarlıq, Ədəbiyyat və Mətbəxə paytaxtlarının müəyyənləşdirilməsi, "Bölgələrdən paytaxta" layihələri çərçivəsində maraqlı təqdimatların reallaşdırılması, "Baku Expo" sərgi kompleksində Azərbaycan Beynəlxalq Turizm və Səyahətlər Sərgilərinin (AİTF) təşkili, Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğunun "Avropada ilin muzeyi" müsabiqəsində xüsusi mükafata layiq görülməsi, Beynəlxalq Folklor və "İpək yolu" Musiqi festivallarının geniş əks-səda doğurması, "Qızıl kalma" və "Zirvə" mükafatlarının təsis edilməsi, "Əsrlər-nəsillər" respublika rəsm və uşaq xor kollektivlərinin müsabiqə-

ləri, Birləşmiş Millətlər Dünya Turizm Təşkilatının (UNWTO) Baş Assambleyasının 20-ci sessiyasında Azərbaycanın qurumun İcrayyə Şurasına üzv seçilməsi, ənənəvi Qarabağ üstü oyununun YUNESKO-nun "Təcili qorunmağa ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına" daxil edilməsi, Beynəlxalq Kukla Teatrları Assosiasiyasının (UNIMA) birgə təşkilatçılığı ilə Bakıda Beynəlxalq Kukla Teatrları Festivalının keçirilməsi artıq ötan dövrün möhtəşəm uğurudur.

Teatr, musiqi, mədəniyyətimizin və incəsənətimizin təbliği, təsviri və dekorativ sənət, muzey işi, qeyri-maddi mədəni irs, milli üstü oyunlar, mədəni irs, kinematografiya, nəşriyyat işi, kitabxana-informasiya sahəsi, elm, təhsil və gənclərlə iş, beynəlxalq əməkdaşlıq, Bakı Prosesi, turizm, mədəniyyət və turizm obyektlərinin, inşasına və bərpasına ayrılan maliyyə vəsaitləri, təbliğət, elektron xidmətlər, insan resursları – mədəniyyət və turizm sahəsində yüzlarla insanın işlə təmin olunması nazirliyin əsas fəaliyyət istiqamətləri olsa da, yalnız müəyyən bir qismidir.

Bunlar Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin prioritet saydığı, hərtərəfli diqqət və qayğı ilə əhatə etdiyi sahələrdir. Dünan da belə idi, bu gün də belədir, sabah da belə olacaq. Respublika rəhbərliyi, adıçkəkilən sahəyə məsul

şəxslər bir xalqın özünüdəstəyinin onun tarixindən və mədəniyyətindən qaynaqlandığını, bir ölkənin mütərəqqi proseslərə inteqrasiyasının, dünyada tanınmasının ilk növbədə mədəni dəyərlərin, təbiətin qorunması, turizmin inkişafında görür. Dövlət başçısının neft kapitalını insan kapitalına çevirmək kimi müdrik tövsiyələri də qeyd edilən istiqamətlərin inkişafından keçir. "Mədəniyyət.AZ" jurnalı olaraq epiqraf seçdiyimiz dahi mütəffəkir Hüseyn Cavidin bizim üçün proqram kimi səslənən beytində deyildiyi kimi:

*Turana qılıncdan daha kəskin ulu qüvvət,
Yalnız mədəniyyət, mədəniyyət,
mədəniyyət!*

Yola saldıığımız 2015-ci il də həyatımızda, ictimai-siyasi və mədəni fəaliyyətimizdə özünəməxsus nailiyyətləri ilə yadda qaldı.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən bu il mədəniyyət və turizm sahələri ilə bağlı 78 mühüm sənədin imzalanması ölkəmizdə mədəniyyət və incəsənət, eləcə də turizm sahəsinə ölkə rəhbərliyinin diqqətinin bariz təzahürüdür.

Mədəniyyətimizin inkişafı, milli-mədəni dəyərlərimizin qorunması və təbliği istiqamətində gerçəkləşdirilən çoxsaylı layihələr, tədbirlər arasında iki toplantı - Bakıda reallaşan, mədəniyyətlərərası dialoqa, inteqrasiya və mədəni müxtəlifliyin qorunmasına xidmət edən III Ümumdünya Mədəniyyətlərərası Dialoq Forumu, İSESKO Baş Konfransının 12-ci

sessiyası və İcrayyə Şurasının 35-ci iclası öz möhtəşəmliyi, müzakirəyə çıxarılan məsələlərin aktuallığı ilə xüsusilə seçildi.

2015-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və təşkilatçılığı, nazirliyin icrası ilə Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğinə həsr olunmuş layihələri, tədbir və mərasimləri - "Muğam əlaməti" IV Beynəlxalq Muğam Festivalı, Üzeyir Hacıbəyli adına VII Beynəlxalq Musiqi Festivalı, Qara Qarayev adına VI Müasir Musiqi Festivalı, VII Qəbələ Musiqi Festivalı və Bakı Caz Festivalını xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Hesabat ilində həyata keçirilən maraqlı layihələrdən biri də IV Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasının təşkil edilməsi, ölkəmizin müxtəlif kitab sərgilərində uğurla təmsil olunması ilə bağlıdır.

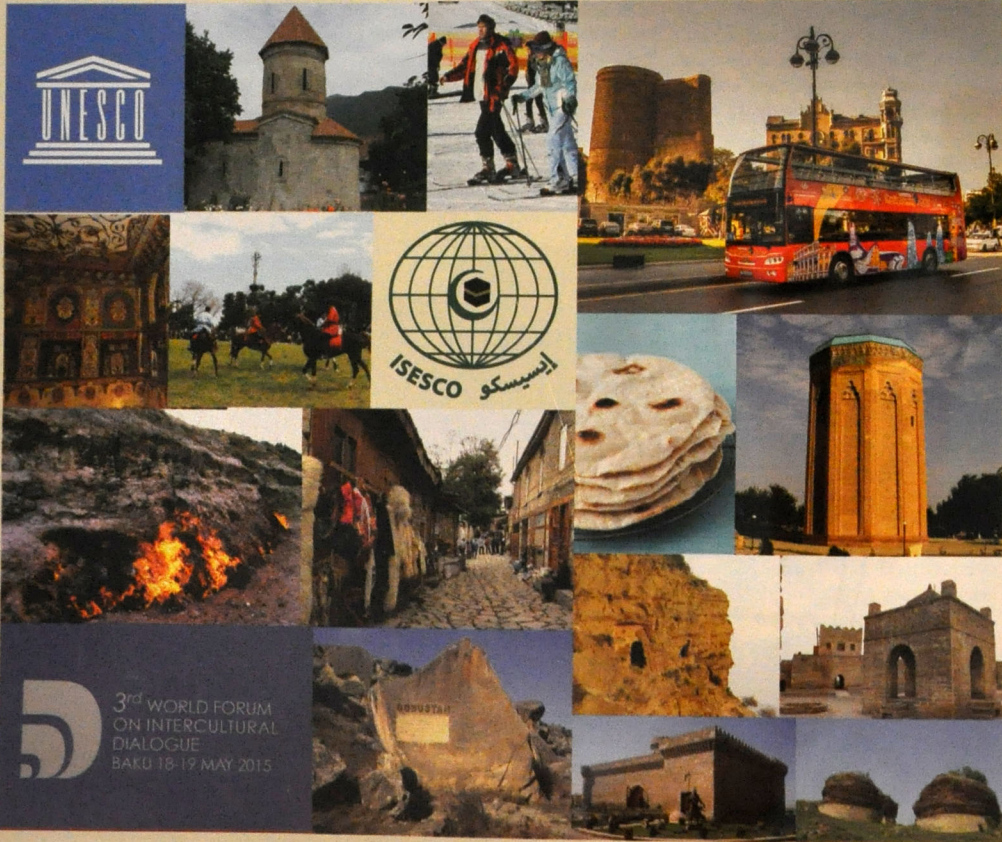
Bütün bunlar məzmunlu 10 illik zaman kəsiyinin son bir ilində respublikamızda baş verən hadisələrin, həyata keçirilən mədəni tədbirlərin qısa icmalidir. Hesabat dövrü ərzində nəzərdə tutulan layihələrin əksəriyyəti yerinə yetirilib, mədəniyyətimizin inkişafı, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və təbliği sahəsində çoxsaylı uğurlara imza atılıb. Təbii ki, bu da 2016-cı ilə ni bənbəklə qarşılaşmağa əsas verir...

2016-cı ilə də böyük arzu və ümidlə başlanmış. Görüləcək işlərin təhlilini aparır, qarşıda duran vəzifələrin planlarını qururuq. Gerçəkləşdiriləsi nə qədər layihələr var! Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin ölkəmizin tolerantlıq ənənələrinə, mədəniyyətlər və sivilizasiyalararası dəyərlərə mühüm töhfələr verəcəyini nəzərə alaraq 2016-cı il "Multikulturalizm ili" elan etməsi qarşıda duran vəzifələrin əhəmiyyətini daha da artırır...

Xarici ölkələrlə əlaqələrin genişləndirilməsi, respublikamızda və onun hüddüdlərindən kənarında mədəniyyətimizin təbliğinə ciddi fikir verilməsi, paytaxtımızda və bir sıra bölgələrimizin beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərə ev sahibliyi etməsi və s. bu istiqamətdə görülməli işlərin yalnız müəyyən qismidir. Bu sırada, təbii ki, aprel ayında reallaşdırılacaq möhtəşəm layihə - BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu xüsusi qeyd edilməlidir.

"Azərbaycan kinosunun 2008-2018-ci illər üzrə inkişafına dair", "Azərbaycan teatri 2009-2019-cu illərdə" və "Daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin bərpası, qorunması, tarix və mədəniyyət qoruqlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və 2014-2020-ci

had Xəlilov, Nüsrət Kəşəmli, Tamilla Şirəliyeva və Çimnaz Babayevanın 70 illik yubiley mərasimləri gözəlidir. Əlamətdar hadisələr sırasında həmçinin dövlət müstəqilliyimizin bərpasının 25, Müslüm Maqomayev adına Dövlət Filarmoniyasının yaradılmasının 80, Azərbaycan Televiziyasının fəaliyyətə başlamasının 60 illiyinin də təntənə ilə qeyd olunması nəzərdə tutulur...

illər üzrə inkişafına dair" Dövlət Proqramlarının icrası istiqamətində mühüm tədbirlərin həyata keçiriləcəyi gözlənilir.

Cari ildə nazirliyə üçün əsas prioritet məsələ regionlarla əsdir. Hədəflərimiz bölgələrimizdə mədəni irsimizin təbliği və onun inkişafına yönəldilir.

2016-cı il həm də dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 875-ci ildönümü ilə diqqət çəkir. Qarşıdakı aylarda bizi eləcə də görkəmli elm, ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin - Soltanməcid Qənizadənin 150, Ceyhun Hacıbəylinin 125, Kazım Ziyanın 120, Maral Rənmanzadə, Zakir Bağirov, Ənvər Əlibəyli, Qənber Hüseynli, Nəsimə Zeynalova, Süleyman Vəliyev və Böyükəgə Qasımovun 100, Mədinə Gülgün, Hökumə Büllürü, Elbəy Rzaquliyev, Fatma Mehraliyeva, Həbib Bayramov, Vidadi Nərimanbəyov, Sadayə Mustafayeva, Qabil İmamverdiyev, Ramiz Mustafayev, Davud Kazimov, Söhrab Tahir və Əbülfət Əliyevin

90, Zeynəb Xanlarova, Rafiq Babayev, Nəriman Əzimov və Əminə Yusifqızının 80, Aftandil İsrailov, Eldar Quliyev, İsa İsmayilzadə, Oqtay Rəcəbov, Mayis Ağabəyov, Ofeliya Sənani, Həmlet Xanizadə, Elmira Rəhimova, Ağaxan Salmanlı, Tofiq Axundov, Şahmar Əkbərzadənin 75, Əliabbas Qədirov, Rəfael Dadaşov, Ramiz Həsənoğlu, Ceyhun Mirzəyev, Sabir Rüstəmханlı, Fər

nin rəngarəngliyi nəzərə alınaraq zövqlü dizaynı və məzmunu ilə seçilən nəşr ərsəyə gətirilib. "Mədəniyyət.AZ" jurnalında mədəniyyət

Azərbaycanın mədəni həyatının işıqlandırılması, müstəqil dövlətimizin mədəniyyət üzrə siyasətinin təbliği, xalqımızın mədəni-kültüvi tədbirlər və bu sahədə baş verən yeniliklərlə yaxından tanışlığı üçün "Mədəniyyət.AZ" jurnalı, "Mədəniyyət" qəzeti və bir neçə sayt fəaliyyət göstərir. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin 1967-ci ildən işıq üzü görən mətbu orqanının tamamilən yenilənməsi oldu. Jurnal indiyədək "Mədəni məarif" və "Mədəni həyat" adları, 2015-ci ilin mart sayından

etibarən "Mədəniyyət.AZ" adı ilə nəşr olunmağa başlayıb. Jurnalın maddi-texniki bazası möhkəmləndirilib, mədəniyyət və turizm sahəsində görülən konstruktiv dəyişikliklər, aparılan işləhətlər yeni formatda öz əksini tapıb, müasir oxucu üçün istənilən informasiyanın rəngarəngliyi nəzərə alınaraq zövqlü dizaynı və məzmunu ilə seçilən nəşr ərsəyə gətirilib. "Mədəniyyət.AZ" jurnalında mədəniyyət

ə turizm sahəsində ölkə rəhbərliyinin dövlət siyasətinə uyğun olaraq gerçəkləşən mühüm layihələr, tanınmış şəxsiyyətlər, sənət adamlarının xarici ölkələrdəki uğurları, təsviri sənətin və musiqimizin müasir təmayülləri, səhnə premyeraları, abidələrimiz, mədəni turizm barədə yazılar, elmi məqalələr və resenziyalar dərc edilir.

Jurnal Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Sənətşünaslıq, Memarlıq, Kulturologiya və Pedaqogika üzrə "Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərci tövsiyə edilən dövr elmi nəşrlərin siyahısı"na daxil olunub.

Bir sözlə, mədəniyyətimizin inkişafı və təbliği sahəsində gerçəkləşiriləcək layihələr, həyata keçiriləcək tədbirlər çoxdur. Fəallıq göstərməli, gücümüzə arxalanmalı, bütün imkan və bacarığımızdan maksimum dərəcədə yararlanmalıyıq ki, bu təərəqqidə bizim də payımız olsun!

